

До реєстр. № 15171 від 13.04.2026
Народні депутати України
А. Мотовиловець та інші

ВИСНОВОК
на проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу
України щодо реалізації положень Закону України «Про спорт»»

У проекті, для цілей «уникнення юридичних колізій при здійсненні фінансового забезпечення реалізації Закону України «Про спорт»» (п. 1 пояснювальної записки до проекту), пропонується внести зміни до Бюджетного кодексу України (далі – БК), згідно з якими уточнити склад видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів у сфері спорту. Зокрема, проектом передбачається викладення у новій редакції п. 12 ч. 1 ст. 87, п. 6 ч. 1 ст. 89, п. 6 ч. 1 ст. 90, п. 8 ч. 1 ст. 91 БК.

Проект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2026 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 10.02.2026 № 4774-ІХ.

Головне управління, проаналізувавши проект, вважає за доцільне зауважити таке.

1. Насамперед, слід зауважити на певну вразливість у правовому відношенні пропонованого підходу до управління бюджетними коштами, який прослідковується за змістом пропонованих положень, згідно з яким механізм бюджетного фінансування спорту розкривається, головним чином, через забезпечення фінансування конкретних спортивних організацій (зокрема, якщо йдеться про видатки з Державного бюджету України – на: забезпечення діяльності спортивних організацій державної форми власності; фінансову підтримку Національного олімпійського комітету України, Спортивного комітету України, всеукраїнських спортивних федерацій, спортивних організацій осіб з інвалідністю державної форми власності; фінансову підтримку всеукраїнських спортивних федерацій осіб з інвалідністю, Національного комітету спорту інвалідів України та створених ним організацій (пп. «а»-«б» п. 12 ч. 1 ст. 87 БК).

Таке ж зауваження, до певної міри, актуальне й щодо видатків на фінансування сфери спорту з місцевих бюджетів.

В даному аспекті зауважимо, що бюджетне законодавство, зважаючи на застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі, наразі передбачає управління бюджетними коштами шляхом їх спрямування на фінансування конкретних функцій держави, громади, акцентоване на досягнення конкретних результатів з метою забезпечення ефективного використання бюджетних коштів. У зв'язку з цим, на наш погляд, положення, що стосуються фінансування сфери спорту з відповідних бюджетів, потребують відповідного перегляду.

Крім того, слід зазначити про необхідність належного узгодження положень БК з приписами проекту Закону України «Про спорт» (реєстр. № 15169 від 13.04.2026; далі – проект 15169).

Зокрема, проектом 15169 передбачено надання фінансової підтримки Національному олімпійському комітету України, його відділенням та відокремленим підрозділам (місцевим осередкам) не загалом, а лише щодо *розвитку олімпійського руху, розвитку олімпійського руху в регіонах* відповідно; Спортивному комітету України – щодо *розвитку неолімпійських видів спорту*, Національному комітету спорту інвалідів України, його відокремленим підрозділам (місцевим осередкам) – щодо *розвитку та популяризації паралімпійського і дефлімпійського руху та спорту, розвиток паралімпійського і дефлімпійського руху в регіонах* (ч. 4 ст. 24, ч. 4 ст. 25, ч. 6 ст. 26).

Також звертаємо увагу на необхідність узгодження положень проекту, що розглядається, та проекту 15169 у частині порядку фінансування відповідних суб'єктів у сфері спорту, їх суб'єктного складу (зокрема, за формами власності) з метою належного кореспондування у подальшому Закону України «Про спорт» та БК (у разі прийняття відповідних проектів). Так, наприклад, стосовно спортивних організацій, у проекті, зокрема, йдеться про здійснення видатків з держбюджету на *забезпечення діяльності спортивних організацій державної форми власності*» (оновлений пп. «а» п. 12 ч. 1 ст. 87 БК), тоді як у проекті 15169 зазначається, що «органи державної влади ... *сприяють діяльності спортивних клубів* (які є спортивними організаціями) *шляхом надання ... фінансової ... допомоги*» (ч. 2 ст. 11), тобто, будь-яке уточнення щодо форми власності спортивних клубів у даному випадку відсутнє.

2. У чинній редакції п. 12 ч. 1 ст. 87 БК передбачаються видатки з Державного бюджету України, зокрема, на проведення спортивних заходів державного і міжнародного рівня. Крім того, у чинній редакції п. 6 ч. 1 ст. 90 БК передбачаються видатки на заходи з фізичної культури і спорту республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, включаючи підготовку збірних команд регіону до участі у спортивних змаганнях державного рівня. Натомість редакція відповідних норм у проекті акцентує увагу на фінансовій підтримці спортивних федерацій, спортивних організацій, підготовці збірних команд та бюджетних грантах. У результаті може виникнути прогалина щодо фінансування, власне, проведення спортивних заходів державного та обласного рівня. Зокрема, проектом пропонується передбачити

фінансування за кошти обласних бюджетів підготовки збірних команд Автономної Республіки Крим, областей та міста Києва до участі у спортивних змаганнях всеукраїнського рівня, однак, при цьому, не забезпечено належної визначеності щодо фінансування проведення таких змагань. Належні пояснення щодо цього відсутні у супровідних документах до проекту.

У цих документах відсутні також аргументи в частині збереження належного бюджетного забезпечення як спорту, так і фізичної культури, зокрема, фізичної активності населення, фізичного виховання, оздоровчих заходів, профілактики захворювань, інклюзивних та реабілітаційних програм у зв'язку з виключенням з БК згадки про фізичну культуру. При цьому, відповідно до ст. 49 Конституції України держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, що свідчить про необхідність збереження належного бюджетно-правового забезпечення обох складових.

3. У проекті передбачено можливість надання бюджетних грантів у сфері спорту як з державного, так і з місцевих бюджетів. Водночас не визначено, які саме суб'єкти можуть бути отримувачами таких грантів, з якого бюджету вони мають фінансуватися залежно від рівня, статусу, території діяльності або змісту відповідного проекту, а також не встановлено заборони подвійного фінансування одних і тих самих заходів з різних бюджетів. Такий підхід не узгоджується з логікою БК, за якою видатки чітко розмежовуються між відповідними бюджетами.

4. Проектом не забезпечено єдиного підходу до різних видів фінансової підтримки у сфері спорту. Щодо одних напрямів використано формулювання про переліки, які затверджуються Кабінетом Міністрів України, щодо інших – такої вимоги не передбачено. Зокрема, не визначено, за яким порядком надаватимуться бюджетні гранти, фінансова підтримка спортивних федерацій, підтримка регіональних федерацій та спортивних споруд.

5. У пп. «б» нової редакції п. 6 ч. 1 ст. 90 БК згадуються «регіональні осередки Національного комітету спорту інвалідів України». Зазначимо, що у проекті 15169 передбачається можливість діяльності *відокремлених підрозділів (місцевих осередків)* Національного комітету спорту інвалідів України (ч. 6 ст. 26) та *регіональних центрів зі спорту осіб з інвалідністю* (ч. 4 ст. 21), що потребує термінологічного узгодження.

6. Враховуючи, що проект пов'язаний з реалізацією Закону України «Про спорт» (проект 15169), з метою уникнення колізій на практиці, вбачається доцільним синхронізувати строк набрання його чинності – «з дня, наступного за днем його опублікування» (п. 1 розділу II проекту) зі строком набрання чинності вказаного Закону, який вводиться в дію через чотири роки з дня набрання ним чинності (п. 1 розділу II проекту 15169).

Таке ж зауваження актуальне й стосовно узгодження строку виконання доручення, визначеного у п. 2 розділу II проекту, з датою набрання чинності законодавчих положень.

7. Зважаючи на пропонування у п. 1 розділу II проекту строк набрання чинності Закону, проект якого розглядається, слід зазначити, що реалізація положень проекту може призвести до необхідності перегляду показників бюджету. Водночас до проекту, згідно з вимогами ч. 1 ст. 27 БК та ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України, не додано належного фінансово-економічного обґрунтування, включаючи відповідні розрахунки. У пояснювальній записці до проекту лише зазначено, що його реалізація здійснюватиметься в межах бюджетних призначень за відповідними бюджетними програмами, передбаченими у державному та місцевих бюджетах, а також з інших джерел, не заборонених законодавством (п. 5 пояснювальної записки до проекту).

8. Рішення щодо поданого проекту має прийматися за результатами розгляду проекту 15169, з яким внесений проект системно пов'язаний та є похідним від нього.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Н. Пархоменко, В. Грицак

